

STORTINGET

Representantforslag 198 S

(2020–2021)

fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug og Bård Hoksrud

Dokument 8:198 S (2020–2021)

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Sylvi Listhaug og Bård Hoksrud om regionale odontologiske kompetansesentre

Til Stortinget

Bakgrunn

I 1998 ba Stortinget regjeringen om å vurdere etableringen av regionale odontologiske kompetansesentre. Formålet med sentrene var å styrke det fylkeskommunale ansvaret for at befolkningen skulle få lik tilgang til spesialisttannhelsetjenester over hele landet. Samtidig ønsket en å satse på forskningsoppbygging og kunnskapsutvikling i tjenesten. Disse eies nå av fylkeskommunen.

Gjennom behandlingen av St.meld. nr. 35 (2006–2007) Framtidas tannhelsetjenester gav et enstemmig storting sin tilslutning til forslagene i stortingsmeldingen, jf. Innst. S. nr. 155 (2007–2008). Regjeringen skulle etablerte regionale odontologiske kompetansesentre i alle regioner. I meldingen blir oppgavene som blir lagt til kompetansesentrene, beskrevet:

- Å tilby spesialisttannhelsetjenester.
- Bidra til klinisk praksistrening for spesialistkandidater.
- Drive rådgivingstjeneste, veiledning og etterutdanning av tannhelsepersonell.
- Drive klinisk praksisnær forskning og fagutvikling.

Det var fylkeskommunene som fikk i oppgave fra Helsedepartementet å etablere kompetansesentre i de fem ulike regionene, og i dag er det etablert fem sentre,

med to sentre i Vest-Norge: ett i Bergen og ett i Stavanger. De tre andre ligger i Oslo, Tromsø og Trondheim. I henhold til prinsippene for statlig styring av kommunesektoren er det fylkeskommunene selv som har vedtatt den regionale geografiske plasseringen av kompetansesentrene.

Kompetansesentrene er per i dag kommet ulikt i prosessen med etablering av et tilbud og aktivitet som gjør at en oppfyller alle punkter i oppdraget fra Stortinget. Kompetansesenteret i Midt-Norge er lagt til Trondheim og etablerer i disse dager sin klinikkdrift og starter med forskningsaktivitet. Kompetansesenter Sør ble i 2009 etablert i Arendal, men ble nedlagt i 2019.

Alle kompetansesentrene får eller vil få statlig støtte til forskningsaktivitet og fagutvikling samt til veiledningsfunksjoner knyttet til spesialistutdanningen. I Tromsø har kompetansesenteret ansvar for all trening av spesialistutdanningskandidater.

Et samlet offentlig spesialisttilbud skal bidra til å sikre spesialisttjenester til befolkningen og sørge for at behandlingen som gis, er tverrfaglig vurdert når det er nødvendig. Sentrene opererer i sterk konkurranse med universitetene i byene, noe som har ført til en utarming av kompetansen ved universitetene. Kompetansesentrene overbyr universitetene på lønnsbetingelser for å rekruttere kompetanse.

Kompetansesentrene ligger i storbyer med overkapasitet av tannleger, og dermed sliter både universitetene og kompetansesentrene med pasienttilgangen. Dette svekker både grunnutdanningen ved at studentene ikke får behandlet de pasientene de bør i undervisningen, samt at tilgangen på pasienter med avanserte diagnoser til spesialistutdanningen er mager. Evalueringsrapporter har vist at sentrene behandler svært få pasien-

ter. Likevel får disse overført millioner av statlige kroner årlig.

Norge har altså etablert to parallelle, offentlig eide og finansierte utdanningsløp hvor det ene eies av universitetene og det andre av fylkeskommunene som konkurrerer om de samme pasientene, den samme kompetansen og de samme offentlige midlene samtidig som behovet forventes å gå ned.

Forslagsstillerne mener det ikke er grunnlag for å ha to parallelle offentlig finansierte utdanningsløp for tannlegespesialister i Norge.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g:

Stortinget ber regjeringen flytte eierskapet til de regionale odontologiske kompetansesentrene fra fylkeskommunen til universitetene.

7. april 2021

Sylvi Listhaug

Bård Hoksrud